

Uchwała Nr XVIII/246/12
Rady Miejskiej w Pisz
z dnia 12 marca 2012 r.

w sprawie zatwierdzenia Planu odnowy miejscowości Szeroki Bór Piski na lata 2012-2019

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203 i Nr 167, poz. 1759, z 2005r. Nr 172, poz. 1441 i Nr 175, poz. 1457, z 2006r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337, z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974 i Nr 173, poz. 1218, z 2008 r. Nr 180, poz. 1111 i Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 52, poz. 420, Nr 157, poz. 1241, z 2010 r. Nr 28, poz. 142 i 146, Nr 40, poz. 230, Nr 106, poz. 675, z 2011 r. Nr 21, poz. 113, Nr 117, poz. 679, Nr 134, poz. 777, Nr 149, poz. 887, Nr 217, poz. 1281) w związku z § 10 ust. 2, pkt 2, lit. b rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania "Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 38, poz. 220, Nr 156, poz. 974, z 2010 r. Nr 65, poz. 417 i Nr 162, poz. 1092),

Rada Miejska w Pisz uchwala, co następuje:

§ 1

Zatwierdza się Plan odnowy miejscowości Szeroki Bór Piski na lata 2012-2019, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Pisz.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady

Lilla Bednarek

Załącznik do Uchwały Nr XVIII/246/12
Rady Miejskiej w Pisz
z dnia 12 marca 2012 r.

**PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI
SZEROKI BÓR PISKI NA LATA 2012-2019**

Pisz, luty 2012 r.

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	2
2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA WSI	3
2.1. Położenie	3
2.2. Historia.....	5
2.3. Układ funkcjonalno-architektoniczny wsi.....	10
3. AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA.....	11
3.1. Powierzchnia.....	11
3.2. Ludność.....	11
3.3. Gospodarka.....	12
4. ANALIZA ZASOBÓW WSI.....	12
5. ANALIZA SWOT	16
6. MISJA I CELE STRATEGICZNE.....	21
7. SYSTEM WDRAŻANIA I MONITORINGU	22

1. WSTĘP

Konieczność opracowania Planu Odnowy Miejscowości w sposób formalny wynika z wytycznych Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013, a w szczególności wytycznych Osi 3 PROW - Działanie Odnowa i Rozwój Wsi. Oś 3 zakłada między innymi wspieranie działań mających wpływać na poprawę jakości życia na obszarach wiejskich przez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi. W ramach działania finansowaniem zostaną objęte projekty z zakresu:

- 1) budowy, przebudowy, remontu lub wyposażania obiektów publicznych pełniących funkcje kulturalne, w szczególności świetlic i domów kultury,
- 2) budowy, przebudowy lub remontu obiektów sportowych, ścieżek rowerowych, szlaków pieszych, placów zabaw, miejsc rekreacji, służących do użytku publicznego,
- 3) zakupu towarów służących przedsięwzięciom związanym z kultywowaniem tradycji społeczności lokalnych oraz tradycyjnych zawodów,
- 4) kształtowania centrów wsi jako obszaru przestrzeni publicznej, w szczególności poprzez odnawianie lub budowę placów, parkingów, chodników lub oświetlenia ulicznego,
- 5) urządzania i porządkowania terenów zielonych, parków lub innych miejsc wypoczynku,
- 6) budowy, przebudowy lub remontu małej infrastruktury turystycznej,
- 7) zagospodarowania zbiorników i cieków wodnych na rzecz rekreacji lub poprawy estetyki miejscowości,
- 8) rewitalizacji budynków zabytkowych, odnawiania lub konserwacji lokalnych pomników historycznych i miejsc pamięci,
- 9) zakupu i odnawiania obiektów charakterystycznych dla danego regionu lub tradycji budownictwa wiejskiego i ich adaptacji na cele publiczne,
- 10) budowy, przebudowy, remontu lub wyposażania obiektów przeznaczonych na cele promocji lokalnych produktów i usług, w szczególności pawilonów, punktów wystawowych, sal ekspozycyjnych lub witryn,
- 11) odnawiania elewacji zewnętrznych i dachów w zabytkowych obiektach architektury sakralnej wpisanych do rejestru zabytków,
- 12) wyburzenia i rozbiórki zdewastowanych budynków i budowli publicznych w celu uporządkowania terenu w miejscowości.

Warunkiem uzyskania wsparcia ze środków unijnych jest stworzenie Planu Odnowy Miejscowości, który będzie zgodny ze Strategią Rozwoju Gminy oraz innymi dokumentami

strategicznymi o charakterze lokalnym, regionalnym, krajowym. Dlatego też Plan Odnowy Miejscowości Szeroki Bór Piski został opracowany tak, aby wpisywał się w Strategię Rozwoju Gminy Pisz na lata 2007-2015, Strategię Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2020, Strategię Rozwoju Kraju 2007-2015, Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia oraz Strategię Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa na lata 2007 - 2013.

Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z elementów wpływających na rozwój i odnowę wsi oraz poprawę warunków pracy i życia mieszkańców. Opracowanie i uchwalenie takiego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy ubieganiu się o środki finansowe w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013, Działanie Odnowa i Rozwój Wsi.

Plan Odnowy Miejscowości jest dokumentem o charakterze planowania strategicznego i ma na celu stworzenie szczegółowej koncepcji i wizji rozwoju miejscowości. Odnowa i rozwój wsi jest wypadkową wielu działań, wśród których pierwsze miejsce zajmuje aktywność, zaangażowanie i solidarna postawa mieszkańców, dlatego też w przygotowaniu dokumentu od samego początku uczestniczyli aktywnie mieszkańcy wraz ze swoimi przedstawicielami. Plan Odnowy Miejscowości zawiera działania długofalowe, określone w horyzoncie czasowym na lata 2012 - 2019.

Określa on generalny kierunek rozwoju oraz przedstawia metody i narzędzia jego wdrażania. Ponadto umożliwia planowe realizowanie działań ukierunkowanych na tworzenie jak najkorzystniejszych warunków rozwoju wsi i życia jej mieszkańców.

Obszarem realizacji Planu Odnowy Miejscowości Szeroki Bór Piski jest obszar tej miejscowości.

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA WSI

2.1. Położenie

Szeroki Bór Piski to malownicza miejscowość położona w sercu Krainy Wielkich Jezior Mazurskich w gminie Pisz, która przybrała swą nazwę i uzyskała status wsi z dniem 19.02.2003 r., kiedy to wspólnota mieszkańców wybrała sołtysa. W rzeczywistości Szeroki Bór Piski jest dawnym osiedlem wojskowym przy jednostce wojskowej Szeroki Bór.

Obszar gminy Pisz, gdzie znajduje się Szeroki Bór Piski charakteryzuje się płaską rzeźbą terenu. Dominują tu słabe gleby piaszczyste na terenach sandrowych. Wśród gleb ornych prym wiodą gleby kompleksu żytniego słabego i bardzo słabego. Wśród użytków zielonych więcej jest użytków słabych i bardzo słabych (kompleks 3z) niż użytków średnich (kompleks

2z). Ten stan rzeczy odzwierciedla bonitacja gleb użytkowanych rolniczo. 70% to gleby klasy V i VI. Łąki są nieco lepszej jakości (44% w klasie IV) niż grunty orne i pastwiska.

Szeroki Bór Piski jest położony na obszarze Puszczy Piskiej pomiędzy Piszem a dobrze znaną w całym kraju miejscowością turystyczną Ruciane - Nida. Od obu miast Szeroki Bór jest oddalony o 8 km. Miejscowość leży nad jeziorem Jegocinek, które połączone jest podziemnymi kanałami z jeziorami Jegocin i Nicponek. W pobliżu (ok. 5 km) znajduje się jezioro Brzozolasek i niewielkie jezioro, które należy do prywatnego właściciela. Okoliczny teren jest podmokły, bagnisty, w związku z czym cechuje go specyficzny mikroklimat, który sprawia, iż Szeroki Bór Piski i okolice są zamieszkałe przez: czaple, perkozy dwuczube, łyski, rybołowy, żurawie, łabędzie, orły bieliki.

Fotografia 1. Jezioro Jegocinek zimą

Okoliczne lasy cechuje różnorodność fauny. Występuje tu stosunkowo niewiele drapieżników, często spotykane są natomiast zające, dziki i jelenie, które już tak przywykły do obecności ludzi, że tzw. „rykowisko” odbywają dosłownie w odległości 100 - 200 m od zabudowań. Jeżeli zaś chodzi o tutejszą florę, to dominującymi gatunkami drzew są sosna i świerk. Ponadto występują tu brzoza, olsza, lipa, buk, a miejscami można napotkać duże skupiska dębów, jak też pojedyncze okazy modrzewia.

Cechy klimatu kontynentalnego zaznaczają się tu silniej niż w innych rejonach Polski, co objawia się wyższą amplitudą wahań temperatur w ciągu roku, niższymi temperaturami zimą. Okres wegetacji trwa tu 190 dni. Ponadto na charakter klimatu mają wpływ czynniki

lokalne (wody i lasy). Duża powierzchnia wód otwartych sprzyja parowaniu, co powoduje częstsze zachmurzenia i opady, a zdolność wody do akumulacji ciepła wpływa na rozkład temperatur. Częstym zjawiskiem są zarówno przymrozki w kwietniu i maju, jak i roztopy w zimie. Średnia roczna temperatura wynosi ok. 6°C, a suma opadów 550 mm.

2.2. Historia

Przez wiele lat dostęp do osiedla Szeroki Bór był znacznie utrudniony: mieszkańcy, czyli żołnierze zawodowi i ich rodziny, emerytowani wojskowi oraz nieliczni pracownicy cywilni, jednostki, byli w pewnym sensie izolowani od reszty ludności zamieszkującej pobliskie tereny, a także osób niezwiązanych w żaden sposób z wojskiem. Aby dostać się na teren osiedla należało posiadać przepustkę, którą należało okazać żołnierzom dyżurującym w tzw. Biurze Przepustek. Dopiero po roku 1989 bramy osiedla Szeroki Bór zostały otwarte dla ogółu społeczeństwa. Po przyjęciu status wsi i nowej nazwy osiedle pojawiło się na ogólnie dostępnych mapach, co wcześniej było nie do pomyślenia.

Zgodnie z powszechną wiedzą obszary obecnego powiatu piskiego zamieszkiwało pruskie plemię Galindów, o którym ok. 160 r. wspominał geograf aleksandryjski Klaudiusz Ptolemeusz. Walki toczone od XI do XIII w. z sąsiednimi plemionami pruskimi i z Mazowszanami doprowadziły jednak do prawie zupełnego wytrzebiecia Galindów. Ich ziemię zaczęła porastać tzw. Wielka Knieja. Po Galindach pozostały tylko nazwy, np.: Pisz (bagnisko), Jeglin (Jeglija - świerk), Kwik (quike – wody).

W 1254 r. papież Innocenty nadał całkowicie wyniszczoną ziemię Galindów książętom mazowieckim. Następnie tereny te zostały przekazane Zakonowi Krzyżackiemu i pozostały w jego władaniu aż do sekularyzacji Prus.

Koniec XIV w. to okres walk Krzyżaków z Litwinami, którzy niejednokrotnie najeżdżali te tereny. Zasiedlanie tych ziem przyspieszyło ustalenie granic między Zakonem, Litwą i Mazowszem. Początkowo przeważali chłopci z Mazowsza: smolarze, bartnicy, rybacy, myśliwi, którzy porzucali swoją wyjałowioną i rozdrobnioną ziemię i chętnie przenosili się na północ. Potem dołączyła drobna szlachta.

Regionu piskiego nie ominęła ostatnia wojna polsko – krzyżacka. Ostatecznie wojna skończyła się hołdem pruskim w 1525 r., złożonym na krakowskim rynku przez Albrechta Hohenzollerna. Rozwiązanie zakonu i przyjęcie przez Albrechta wiary luterkańskiej spowodowało, że i większość poddanych poddała się nowemu obrządkowi.

Konflikt z lat 1519 - 1521 nie wyczerpał spisu nieszczęść, które nawiedzały Ziemię Piską. Zniszczenia czynione ręką człowieka były częste z racji pogranicznego położenia i ciągłych najazdów sąsiadów.

Wiek XVII przyniósł jednak poważniejsze spustoszenia. W czasach „potopu szwedzkiego”, elektor brandenburski skłaniał się do sojuszu ze Szwecją przeciwko Rzeczypospolitej. Aby go zmusić do przestrzegania powinności nakazanych lennikowi, w 1656 r. król Jan Kazimierz wysłał na ziemie pruskie wyprawę pod dowództwem hetmana Wincentego Gosiewskiego. W Wyprawie towarzyszyli Tatarzy. Wykorzystali oni wojnę do łatwego zdobycia jasyru.

Przez lata Ziemia Piska nie mogła odrodzić się po tych klęskach. Dopiero zmiany granic związane z rozbiorami Rzeczypospolitej nieco poprawiły sytuację ludności mieszkającej na pograniczu. Zlikwidowanie granicy z Polską ułatwiło handel. Podjęto też próby wykorzystania komunikacyjnych walorów Wielkich Jezior Mazurskich. Rozpoczęto budowę kanałów oraz poprawiono spławność Pisy.

Swe piętno na Ziemi Piskiej odcisnęła także epoka napoleońska. W latach 1806 – 1813 przemaszerowywały przez Pisz wojska francuskie i rosyjskie. Te ostatnie, w pogoni za Napoleonem w styczniu 1813 r. obozowały w okolicach Pisma. Towarzyszył im sam imperator Aleksander I.

XIX stulecie upłynęło pod znakiem postępującej germanizacji ludności mazurskiej. Niewiele pomagał upór Mazurów w zachowaniu polskiego języka i obyczajów. Zwłaszcza ewangelickie wyznanie mieszkańców tej ziemi, ich przywiązanie do drukowanych po polsku kancjonałów, stanowiło pierwszą linię oporu w tej wojnie o kulturę. Główny obrońca zachowania polskiej mowy wśród ludności wiejskiej – Gustaw Gizewiusz urodził się właśnie w Piszku. W kultywowaniu mazurskich tradycji językowych przeszkadzały nie tylko władze. Istotne znaczenie odegrały również przemiany społeczno - gospodarcze. Pod koniec wieku uruchomiono połączenia kolejowe z Rzeszą. Gleba dawała niskie plony, licytowano zadłużone gospodarstwa. Lokalne rzemiosło nie konkurowało z tańszymi i lepszymi towarami przywożonymi z zewnątrz. Dla wielu Mazurów jedynym rozwiązaniem pozostawała emigracja, głównie do niemieckich centrów przemysłowych. W ślad za nią postępowała ekspansja języka niemieckiego.

Podczas I wojny światowej Ziemia Piska została objęta działaniami militarnymi. Dwukrotna, rosyjska okupacja tych terenów spowodowała duże straty. Jednak już w 1916 r. zniszczenia zostały odbudowane.

Pokój w Wersalu w 1919 r. zarządził plebiscyt w sprawie przynależności Mazur. Mazurzy mieli wybierać między Prusami Wschodnimi a Polską, która była dla nich nieznana, pochłonięta własnymi problemami. Te okoliczności plebiscytu w lipcu 1920 r., obok germanizacji, były powodem, że w powiecie tylko 14 osób głosowało za przyłączeniem do Polski.

Kryzys po I wojnie światowej sprawił, że popularny stawał się polityczny populizm, obiecujący łatwe rozwiązania bolączek życia społecznego i gospodarczego. Podatni na polityczne nowinki byli też mieszkańcy Prus Wschodnich, którzy poparli NSDAP.

Na jesieni 1944 r., w związku ze zbliżającym się frontem, ok. 25% ludności Prus Wschodnich zostało ewakuowanych w głąb Rzeszy. Gdy w styczniu 1945 r. Pisz znalazł się w bezpośrednim zasięgu działań wojennych, władze niemieckie postanowiły ewakuować pozostałą ludność. Ewakuacja przebiegała w niezwykle ciężkich warunkach zimowych, w zagrożeniu walkami. Na zajętych terenach Armia Czerwona niszczyła zabudowę, dokonywała grabieży i prześladowań ludności cywilnej. Wywożono do ZSRR ludzi, urządzenia przemysłowe, zwierzęta domowe. Zdemontowano tory kolejowe. Dodatkowym problemem było zjawisko szabru mienia poniemieckiego. Na mocy decyzji wielkich mocarstw tereny te w 1945 r. przejęła administracja polska. Wczesną wiosną na Ziemię Piską przybyli urzędnicy przyszłego starostwa powiatowego, jednak niewpuszczeni do Piza przez Rosjan, zatrzymali się w pobliskiej Białej Piskiej. Dopiero w sierpniu 1945 r. w mieście zjawiał się burmistrz Radosław Misiński. Po wyjeździe z Piza oddziałów radzieckich, we wrześniu przeniesiono tu Starostwo Powiatowe. Powojenną rzeczywistość miasta i okolic wyznaczały problemy związane z odbudową, polskimi osadnictwem, weryfikacją narodowościową ludności mazurskiej i wyjazdami pozostałych tu jeszcze Niemców z Polski. W tych latach zniknęło wiele mazurskich wsi, opuszczonych przez dawnych mieszkańców, zapomnianych przez nowych osadników.

W trudnych realiach czasów powojennych rozpoczął się proces tworzenia nowego społeczeństwa Ziemi Piskiej. Jego cechą charakterystyczną są ślady wielokulturowości. Obok osadników z dawnych terenów nadgranicznych, z Kurpiowszczyzny, po wojnie przybywali tu osadnicy z utraconych Kresów oraz stosunkowo nieliczne rodziny ukraińskie przybyłe na fali przymusowych wysiedleń w ramach Akcji „W”. Ważną, choć obecnie już nieliczną część lokalnej społeczności stanowią Mazurzy i osoby przyznające się do niemieckich korzeni.

Jeżeli chodzi zaś o historię samego Szerokiego Boru Piskiego, to jest ona ściśle związana z działaniami militarnymi prowadzonymi na terenie Ziemi Piskiej w czasie II wojny światowej. Już w 1935 r. władze III Rzeszy podjęły decyzję o modernizacji oraz rozbudowie umocnień w Prusach Wschodnich. Na południu, wzdłuż ówczesnej granicy z Polską wytyczono dwie linie umocnień, tzw. „Pozycję szczycieńską” (Ortelsburger Waldstellung), rozpoczynającą się na południowy zachód od Szczytna i biegnącą do Rucianego - Nidy oraz „Linie Pisy” (Galindestellung), biegnącą wzdłuż rzeki Pisy od Turośli przy granicy z Polską, sięgającą na północ za Pisz, gdzie znajdował się silny punkt oporu w Pizzu i Małdaninie (Stützpunkt Johannisburg). W znacznej mierze umocnienia oparte były o obiekty pochodzące z czasów I wojny światowej, które zostały adaptowane i przystosowane do pełnienia nowych funkcji.

Szeroko zakrojone prace przy budowie nowych umocnień wzdłuż granicy z Polską trwały do ostatnich dni przed wybuchem II wojny światowej. Wybuch wojny i rychła kapitulacja Polski w 1939 r., na krótko przerwała prace przy budowie niemieckich umocnień.

W połowie roku 1940 Hitler podjął decyzję o budowie swej nowej kwatery na Mazurach, przewidując rychły wybuch wojny ze Związkiem Radzieckim. Wówczas to rozpoczęto budowę schronów w Gierłożu („Wolfschanze”), a w rejonie Wielkich Jezior Mazurskich swe kwatery zaczęły wznosić dowództwa poszczególnych rodzajów wojsk. Schrony w Szerokim Borze, znajdujące się wówczas w bezpiecznej odległości od miejsc potencjalnych działań wojennych na wschodzie postanowiono adaptować do pełnienia funkcji ośrodka dowodzenia siłami powietrznymi Luftwaffe. Położenie kwatery wśród lasów Puszczy Piskiej odpowiadało Hermannowi Goeringowi, marszałkowi III Rzeszy, naczelnemu dowódcy Luftwaffe. Był on zapalonym myśliwym i już wcześniej polował w tych okolicach, a w roku 1936 wraz z tytułem Wielkiego Łowczego Rzeszy otrzymał rezydencję myśliwską położoną w dawnej posiadłości Wilhelma II w Puszczy Romnickiej (na północ od Gołdapi). Adaptacja obiektów do funkcji kwatery głównej Naczelnego Dowództwa Luftwaffe nie nastręczyła wielu problemów, gdyż poza schronami biernymi istniała tu również infrastruktura konieczna do rozbudowy i funkcjonowania ośrodka dowodzenia. Przez Szeroki Bór przebiegały linia kolejowa i droga Szczytno - Pisz. Linia kolejowa pełniła funkcje strategiczne już w czasie I wojny światowej. Podczas przygotowań do wojny z Polską wzrosło znaczenie tejże linii: położono wówczas drugi tor, budynki stacji w Szerokim Borze powiększono, zbudowano rampy przeładunkowe, a w pobliże schronów podciągnięto bocznice kolejową, nad którą jeszcze długo po wojnie wisiały siatki maskujące.

Wojenne dzieje schronów w Szerokim Borze owiane są mgłą tajemnicy. Wiadomo, że kwatera główna Luftwaffe funkcjonowała tu do 1941 r. Później przeniesiono ją do Gołdapi, gdzie powstał ośrodek badawczy napędów odrzutowych Luftwaffe; wzniesiono też kolejne schrony.

Pan Walter Rudnik, Mazur mieszkający w czasie wojny w pobliskich Snopkach wspomina o wizytach Goeringa w Szerokim Borze, którego widział kilkakrotnie jadącego bryczką drogą w kierunku Wejsun: *„Goering bryczką z białymi końmi jeździł po lesie. Ubrany był w biały mundur z lampasami. Droga do Wejsun była wtedy piaszczysta i żeby konie nie podnosiły kurzu przed zaprzęgami Goeringa i jego świty jechała polewaczka. Raz bryczki zatrzymały się w lesie koło ludzi zwożących drzewo ze ścinki. Był tam mój brat. Goering zatrzymał wóz podszedł do ludzi, przysiadł z nimi na chwilę na zwalonym drzewie, poczęstował cygarem. Przy drodze do Wejsun nad jeziorem Jegocinek była leśniczówka, tam stały konie i bryczka Goeringa. Zajmował się nimi chłopak stajenny, a leśniczemu przydzielono służbowy samochód.”*

Obecnie z leśniczówki pozostały jedynie ruiny. Wśród miejscowej ludności krążyły plotki, iż ów leśniczy posiadał dużą i bardzo cenną kolekcję białej broni, którą ukrył gdzieś w leśniczówce. Dlatego po wojnie leśniczówka została doszczętnie splądrowana przez poszukiwaczy skarbów i szabrowników, choć do dziś dnia nie odnaleziono wspomianej kolekcji.

Fortyfikacje we wschodnich rejonach Prus, w tym obiekty w Szerokim Borze na krótko odzyskały znaczenie pod koniec wojny. Miały one zatrzymać ofensywę Armii Czerwonej, która w listopadzie 1944 r. dotarła do granic Prus Wschodnich, bezpośrednio zagrażając terytorium przedwojennej Rzeszy. Niemcy pospiesznie obsadzali nielicznymi załogami mazurskie linie umocnień, starali się uszczelnić linie obronne organizując kolejne punkty oporu, w których wznoszono proste schrony bojowe. Umocnienia te nie były w stanie zatrzymać potężnego uderzenia Armii Czerwonej.

Po zakończeniu wojny tereny byłych Prus Wschodnich zajęte zostały przez Armię Czerwoną. Mimo formalnego przyłączenia ich do Polski, przejmowanie władzy przez polską administrację od rosyjskich władz wojskowych trwało do końca lat czterdziestych. W tym czasie schrony w Szerokim Borze, spenetrowane przez czerwonoarmistów, stały puste. Część urządzeń: silników elektrycznych, pomp, elementów, instalacji wykorzystano do uruchomienia produkcji w Piskich Zakładach Produkcji Sklejek, inne wywieziono do Warszawy dla potrzeb odbudowy stolicy, resztę po prostu rozszabrowano. Kiedy w 1951 r. teren kwatery zajęło wojsko polskie, większość instalacji musiano odtwarzać od podstaw. Schrony (oprócz jednego, który leży poza ogrodzeniem) do dziś znajdują się na terenie jednostki wojskowej, co uchroniło je przed postępującą dewastacją. Są to obecnie najlepiej zachowane obiekty niemieckiej fortifikacji biernej z okresu II wojny światowej zbudowane w granicach obecnej Polski.

W latach 1953 - 1954 rozpoczęto w Szerokim Borze budowę osiedla wojskowego, budynków gospodarczych, Klubu Żołnierskiego. Powstały też tzw. „M-ki”, czyli tymczasowe mieszkania dla przyszłych mieszkańców osiedla. W roku 1957 do Szerokiego Boru przeniesiono jednostkę wojskową z Torunia. Ponadto w latach 50-tych wybudowano domki letniskowe nad jeziorem Jegocinek. Już na początku lat 60-tych na terenie osiedla znajdowały się 4 bloki mieszkalne (jednopiętrowe), Klub Żołnierski, gdzie znajdował się sklep, stołówka, biblioteka, kawiarnia, sala widowiskowa, sale konferencyjne; ogródek jordanowski, boisko do gry w piłkę siatkową i piłkę nożną, tzw. park wokół fontanny oraz ogródki, które zakładali przybyli mieszkańcy.

Osiedle zaczynało tętnić życiem, a do jednostki przybywało coraz więcej żołnierzy i ich rodzin. W latach 70-tych wzniesiono na osiedlu pawilon, do którego przeniesiono sklep. Powstał również Wojskowy Dom Wypoczynkowy nad jeziorem Jegocinek (obecnie niszczejący). W roku 1983 wybudowano na osiedlu ostatni blok mieszkalny, dobudowano kilka domków letniskowych oraz poprawiono drogę przy jednostce.

Przełom w 1989 r. był początkiem końca Szerokiego Boru jako jednostki i osiedla.

2.3. Układ funkcjonalno-architektoniczny wsi

Szeroki Bór Piski to bardzo nietypowy twór – wieś, która nie jest „prawdziwą” wsią, osiedle wojskowe pozbawione wojska. Większość mieszkańców to emerytowani żołnierze zawodowi i ich rodziny, niewiele dzieci, młodzież, która wyjeżdża, aby zdobywać wiedzę lub w poszukiwaniu pracy i do domu nie wraca, bo nie chce albo nie może wrócić, bo nie ma tak naprawdę do czego wracać.

Z punktu widzenia układu funkcjonalno-architektonicznego miejscowość to faktycznie osiedle wojskowe założone w latach 50-tych XX w., rozbudowywane jeszcze w latach 80-tych. Ludność mieszka w sześciu blokach na zasadzie odrębnych wspólnot mieszkaniowych, zaś teren osiedla podzielony jest pomiędzy te wspólnoty. Część obszaru (drogi dojazdowe, tereny wokół budynków) należą do administracji wojskowej. Drogi wewnętrzne mają status gminnych wewnętrznych.

Fotografia 2. Budynki mieszkalne w Szerokim Borze Piskim

Na terenie wsi znajduje się sklep osiedlowy oraz pomieszczenia przeznaczone na świetlicę wiejską. W Szerokim Borze Piskim nie prowadzi się działalności rolniczej gospodarczej – nie ma tu hodowli czy upraw. Duża część mieszkańców należy natomiast do Stowarzyszenia Działkowców „Jegocinek” i uprawia niewielkie ogródki.

Z osiedlem sąsiadują tereny po zlikwidowanym Wojskowym Domu Wypoczynkowym oraz Jednostka Wojskowa JW 1106.

Fotografia 3. Teren dawnego ośrodka wypoczynkowego

3. AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA

3.1. Powierzchnia

Powierzchnia wsi wynosi **16,58 ha**, w tym:

- zabudowa: 1,9296 ha,
- zabudowa różna: 3,94 ha
- drogi: 0,8485 ha
- pozostałe: 9,8619 ha

3.2. Ludność

W Szerokim Borze Piskim mieszka 207 osób (stan na dzień 31 grudnia 2011 r.), z których 109 to kobiety, a 98 mężczyźni. Strukturę wiekową wsi przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 1. Struktura wiekowa mieszkańców Szerokiego Boru Piskiego

	Wiek <18 lat	Dorośli	0-6		7-15		16-19		20-60 K	20-65 M	>60 K	>65 M
			K	M	K	M	K	M				
Mieszkańcy	45	162	10	12	10	12	8	2	63	61	18	11

Zgodnie z powyższymi danymi we wsi dominują osoby w wieku produkcyjnym. Tylko nieco ponad 14 % ludności stanowią osoby w wieku poprodukcyjnym, co należy uznać za wynik bardzo pozytywny. Około 21% osób w wieku podprodukcyjnym to natomiast wartość przeciętna zarówno dla gminy, jak i powiatu czy województwa.

Jeśli chodzi o źródła utrzymania ludności, to znaczna jej część to emerytowani wojskowi i pracownicy wojska, w statystykach ujmowani jako ludność w wieku produkcyjnym.

Mieszkańcy Szerokiego Boru Piskiego pracują też w urzędach i firmach w nieodległym Piszcu i Rucianem – Nidzie.

Jak wspomniano wcześniej mieszkańcy nie prowadzą działalności rolniczej.

3.3. Gospodarka

Obecnie z terenu wsi zarejestrowane są 4 podmioty gospodarcze, związane z:

- handlem,
- usługami budowlanymi,
- usługami leśnymi
- transportem.

4. ANALIZA ZASOBÓW WSI

RODZAJ ZASOBU	BRAK	O ZNACZENIU MAŁYM	O ZNACZENIU DUŻYM
Środowisko przyrodnicze			
Wody powierzchniowe	☐	☒	☐
Lasy	☐	☐	☒
Kopaliny	☒	☐	☐

Środowisko kulturowe			
Walory architektury wiejskiej i osobiwości Kulturowe	☒	☐	☐
Walory zagospodarowania przestrzennego	☒	☐	☐
Zabytki	☐	☒	☐
Zespoły artystyczne	☒	☐	☐
Dziedzictwo religijne i historyczne			
Miejsca kultu	☒	☐	☐
Święta, odpusty, pielgrzymki	☒	☐	☐
Tradycje, obrzędy, gwara	☒	☐	☐
Legendy, podania i fakty historyczne	☒	☐	☐
Ważne postacie historyczne	☐	☐	☒
Specyficzne nazwy	☒	☐	☐
Obiekty i tereny			
Działki pod zabudowę mieszkaniową	☒	☐	☐
Działki pod domy letniskowe	☒	☐	☐
Działki pod zakłady usługowe i przemysł	☒	☐	☐
Tradycyjne obiekty gospodarskie wsi (spichlerze, kuźnie)	☒	☐	☐
Place i miejsca publicznych spotkań	☒	☐	☐
Miejsca spotkań i rekreacji	☐	☒	☐
Gospodarka i rolnictwo			
Specyficzne produkty (rolne)	☒	☐	☐
Znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe	☒	☐	☐
Gospodarstwa agroturystyczne	☒	☐	☐
Możliwe do wykorzystania odpady produkcyjne	☒	☐	☐

Położenie oraz ruch turystyczny			
Korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo (duże miasta, atrakcje turystyczne, arterie komunikacyjne)	☐	☒	☐
Ruch tranzytowy	☒	☐	☐
Wczasowicze	☒	☐	☐
Instytucje			
Placówki opieki medycznej i społecznej	☒	☐	☐
Szkoły	☒	☐	☐
Dom kultury (świetlica wiejska)	☐	☒	☐
Organizacje społeczne			
OSP	☒	☐	☐
Koło Gospodyń Wiejskich	☒	☐	☐
Inne stowarzyszenia	☐	☒	☐

Szeroki Bór Piski to wieś bardzo specyficzna – dawne osiedle wojskowe, którego historię w skrócie przedstawiono już w pkt. 2.2. Nie ma więc charakteru rolniczego i stanowi swego rodzaju ewenement. Brakuje tu ukształtowanych tradycji i folkloru, a lokalna społeczność wywodzi się z różnych regionów kraju i ma niewiele wspólnego z typową wsią.

Główną atrakcją miejscowości jest bezpośredni dostęp do jeziora Jegocinek oraz sąsiedztwo innych jezior, zaliczanych do najczystszych na Mazurach (Jegocin, Nicponek, Brzozolasek). Duży potencjał tkwi również w terenie po zlikwidowanym w 2003 r. Wojskowym Domu Wypoczynkowym. Póki co jednak stanowi on barierę w rozwoju miejscowości – brakuje planów co do jego dalszego zagospodarowania, co negatywnie wpływa na rozwój turystyki oraz sprecyzowanie planów dalszego rozwoju miejscowości (możliwości rozwoju, określenie kierunków, utworzenie nowych miejsc pracy, rozwój przedsiębiorczości powiązanej z obsługą turystów). Pewne ograniczenia wynikają również z funkcjonowania sąsiadującej jednostki wojskowej.

Istotny walor wsi to otaczające ją lasy Puszczy Piskiej, jednego z najważniejszych kompleksów leśnych północno-wschodniej Polski.

Ważny obiekt, związany ze znanymi postaciami historycznymi, to pozostałości kwatery głównej Naczelnego Dowództwa Luftwaffe, o których wspomniano już wcześniej. Na jej

terenie znajdowały się lokalna elektrownia (generatory napędzane silnikami Diesla - prawdopodobnie dwa zespoły), dwie studnie głębinowe, hydrofornie, sieć wodno-kanalizacyjna i inne instalacje zapewniające autonomiczne funkcjonowanie obiektów. Teren kwatery obejmował około 3 km² leśnego obszaru Puszczy Piskiej, od południa ograniczonego drogą i linią kolejową Szczytno - Pisz. Od wschodu przylegał on do brzegu jeziora Jegocinek (Kleine Jegodschin See), a od północy jego granicę stanowiła leśna droga do wsi Wejsuny i leżące w pobliżu jezioro Jegocin (Grosse Jegodschin See). Ze stacji Szeroki Bór do kwatery prowadziły bocznica kolejowa oraz droga z kostki brukowej, która istnieje do dziś i zwana jest „drogą Goeringa”.

W pierwszej części kwatery znajdowały się gospodarcze i magazynowe budynki oraz drewniane kasyno. W części północnej kwatery powstało kilka baraków mieszkalnych przeznaczonych dla personelu i obsługi. W głębi lasu zaś zbudowano już prawdopodobnie w 1936 roku pięć schronów biernych.

Najciekawszymi obiektami kwatery są trzy schrony bierne o nietypowej konstrukcji, wzniesione prawdopodobnie w czasie modernizacji kwatery w roku 1940. Są to większe od wspominanych wcześniej typowych schronów biernych obiekty zbudowane na powierzchni: dwa z nich są dwukondygnacyjne (piętrowe), trzeci podobny lecz jednokondygnacyjny,

Schrony posiadają po dwa wejścia prowadzące przez śluzy zamykane drzwiami pancernymi do długiego korytarza, z którego prowadzą wejścia do 4-6 pomieszczeń. W obiektach piętrowych w rozszerzeniu korytarza znajdują się jednobiegowe schody, prowadzące na górną kondygnację. Na końcach korytarzy na obu poziomach znajdują się otwory strzelnicze do prowadzenia ognia na zewnątrz schronów. Wnętrza schronów wyłożone były boazerią, a na podłogach pomieszczeń położono parkiet. Wynikało to ze względów praktycznych, a mianowicie poprawiało akustykę wewnątrz i zapobiegało wykraplaniu się wilgoci. Betonowe wylewki na korytarzach położono na warstwie paku i trawy morskiej, co do dziś doskonale tłumi drgania i odgłos kroków. Schrony te wyposażone były w instalacje filtrowentylacyjne, grzewcze, wodno-kanalizacyjne.

W pobliżu jeziora znajdowała się ponadto mechaniczna oczyszczalnia ścieków, która wraz ze zbudowaną po wojnie oczyszczalnią biologiczną funkcjonowała do 2002 r.

Kolejnym interesującym obiektem, zbudowanym na terenie kwatery, była wzniesiona dla Goeringa (nieistniejąca już dzisiaj) drewniana willa z tarasem i przeszkloną werandą.

Schrony (oprócz jednego, który leży poza ogrodzeniem) do dziś znajdują się na terenie jednostki wojskowej, co uchroniło je przed postępującą dewastacją. Są to dziś najlepiej zachowane obiekty niemieckiej fortyfikacji biernej z okresu II wojny światowej zbudowane w granicach obecnej Polski – niestety niedostępne dla zwiedzających.

Szeroki Bór Piski położony jest bardzo korzystnie z punktu dostępności komunikacyjnej – przy drodze krajowej Nr 58 Szczuczyn – Pisz – Ruciane-Nida – Szczytno.

Ośrodkiem życia kulturalnego i społecznego osiedla (później wsi) był i w miernym stopniu nadal pozostaje Klub Żołnierski, będący formą domu kultury. Należy go uznać za w tej chwili jedyne miejsce we wsi *o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców*, w tym przede wszystkim sprzyjające nawiązywaniu kontaktów społecznych. Podobną funkcję integracyjną odgrywają także ogródki działkowe (we wsi działa Stowarzyszenie Działkowców „Jegocinek”).

W Klubie Żołnierskim dawniej organizowano spotkania Organizacji Rodzin Wojskowych, która to skupiała żony żołnierzy zawodowych – panie zajmowały się planowaniem i organizacją rozmaitych imprez (zabawy choinkowe, dzień dziecka), zajęć, kółek zainteresowań dla dzieci. W Klubie odbywały się zabawy z okazji 1 maja, 22 lipca, 12 października (dzień LWP), 8 marca, Sylwestra, a także 4 października (święto myśliwych). Przez jakiś czas w Klubie było przedszkole, a do dziś dnia funkcjonuje jeszcze dosyć dobrze wyposażona biblioteka. We wsi często organizowano mecze siatkówki i piłki nożnej (dziś oba boiska nie istnieją).

Obecnie, życie kulturalne i społeczne w Szerokim Borze Piskim zamarło - dawny ośrodek wczasowy niszczeje, dzieci nie mają placu zabaw ani boiska. W klubie żołnierskim co prawda organizowane są zajęcia plastyczne i działa biblioteka, ale niestety to zbyt mało, aby zaspokoić najbardziej podstawowe potrzeby ludności.

W czasach PRL Szeroki Bór Piski był tętniącym życiem ośrodkiem, gdzie mieściła się szkoła, OSP, sklep, filia banku spółdzielczego, czy działał skup produktów rolnych prowadzony przez Gminną Spółdzielnię. Po upadku komunizmu doszło do powolnej degradacji wsi, a podmioty wcześniej funkcjonujące straciły rację bytu.

5. ANALIZA SWOT

Mocne strony

- Atrakcyjne położenie nad jeziorem – cisza, spokój, bezpieczeństwo
- Duża grupa turystów znających od lat walory miejscowości (dawni goście Wojskowego Domu Wypoczynkowego)
- Jednorodność mieszkańców, wzajemne zrozumienie i współdziałanie wynikające z wywodzenia się ze środowiska wojskowego
- Aktywność mieszkańców i chęć do działania w pracach nad poprawą warunków życia
- Brak uciążliwego przemysłu

- Brak masowej turystyki
- Dobre uzbrojenie terenu

Słabe strony

- Brak pomieszczeń gminnych/wiejskich na spotkania (świetlica, boiska, plac zabaw)
- Brak możliwości rozwoju mieszkańców, m.in. w dziedzinie kultury i sportu/rekreacji
- Niezagospodarowane tereny nad jeziorem (plaża, pomosty)
- Ograniczenia wynikające z sąsiedztwa jednostki wojskowej
- Złe nawyki i bierna postawa części mieszkańców, niewierzących w możliwości zrealizowania własnych inicjatyw i pomysłów
- Napływ nowych mieszkańców, którym trudno zintegrować się z wieloletnimi mieszkańcami
- Nerozwieszony problem oświetlenia dróg na terenie wsi

Szanse

- Możliwość uzyskania wsparcia ze środków unijnych
- Rozwój terenów rekreacyjnych nad jeziorem
- Wykorzystanie w rozwoju turystyki potencjału tkwiącego w obiektach po kwaterze Luftwaffe

Zagrożenia

- Światowy kryzys finansowy
- Odływ młodych ludzi, emigracja zarobkowa
- Niski przyrost naturalny
- Brak zainteresowania terenem inwestorów krajowych i zagranicznych

Podczas prac nad Planem Odnowy Miejscowości przeprowadzono spotkania z mieszkańcami, podczas których zostały określone potrzeby oraz zadania inwestycyjne na terenie wsi. Stworzona została lista zadań priorytetowych:

- 1) Remont budynku gminnego przeznaczonego na świetlicę wiejską wraz z budową infrastruktury towarzyszącej
- 2) Budowa kompleksu rekreacyjno-sportowego na terenie odkupionym przez Gminę od Agencji Mienia Wojskowego

- 3) Modernizacja i remont dróg i chodników
 - 4) Poprawa oświetlenia ulicznego we wsi
 - 5) Budowa oświetlenia drogi dojazdowej do DK 58
 - 6) Zapewnienie dostępu do Internetu w świetlicy wiejskiej
 - 7) Poprawa klimatu i wizerunku miejscowości poprzez zagospodarowanie terenów zielonych (nasadzenia nowych drzew i krzewów ozdobnych)
 - 8) Uatrakcyjnienie najbliższej okolicy poprzez wytyczenie tras rekreacyjnych/turystycznych
- Harmonogram realizacji powyższych działań przedstawia się następująco:

**Tabela nr 2. Harmonogram realizacji zadań w latach 2012-2019
na terenie wsi Szeroki Bór Piski**

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Zadanie nr 1								
Zadanie nr 2								
Zadanie nr 3								
Zadanie nr 4								
Zadanie nr 5								
Zadanie nr 6								
Zadanie nr 7								
Zadanie nr 8								

Planowane koszty do poniesienia w poszczególnych latach (w PLN) zostały zaprezentowane w następnej tabeli.

Tabela nr 3. Planowane nakłady inwestycyjne w latach 2011-2018 oraz źródła finansowania przedsięwzięć

	2012		2013		2014		2015	
	Środki własne	Inne	Środki własne	Inne	Środki własne	Inne	Środki własne	Inne
Zadanie nr 1	230.278	359.809 PROW						
Zadanie nr 2					250.000			
Zadanie nr 3								
Zadanie nr 4								
Zadanie nr 5								
Zadanie nr 6			10.000					
Zadanie nr 7							10.000	
Zadanie nr 8								

	2016		2017		2018		2019	
	Środki własne	Inne	Środki własne	Inne	Środki własne	Inne	Środki własne	Inne
Zadanie nr 1								
Zadanie nr 2								
Zadanie nr 3	100.000		300.000					
Zadanie nr 4	100.000							
Zadanie nr 5							200.000	
Zadanie nr 6								
Zadanie nr 7								
Zadanie nr 8					10.000			

Zadanie nr 1 polegać będzie na remoncie budynku przeznaczonego na świetlicę wiejską i zagospodarowaniu terenu wokół budynku. Projekt przewiduje remont wnętrza, elewacji i dachu budynku, dobudowanie pochylni dla niepełnosprawnych i schodów zewnętrznych, ogrodzenie działki, wykonanie parkingu utwardzonego i chodnika do budynku oraz remont instalacji elektrycznej, wod.-kan. i c.o. Wewnątrz znajdzie się m.in. sala świetlicy, sala ćwiczeń z węzłem sanitarnym oraz sala komputerowa. Przy obiekcie powstanie też plac zabaw

– ustawione zostaną karuzela, drabinki, zjeżdżalnia, zabawki-huśtawki (foka, żółw, konik), stoły piknikowe, ławki parkowe.

Celem zadania jest poprawa warunków do organizowania spotkań okolicznościowych, zebrań, posiedzeń, itp. oraz podniesienie standardu uczestnictwa w nich, jak również stworzenie warunków do lepszej integracji społeczności lokalnej oraz pracy z młodzieżą (np. kółka zainteresowań – fotograficzne, modelarskie, itp., plac zabaw) i do zabawy dla najmłodszych.

Fotografia 4. Budynek przeznaczony na świetlicę

Zadanie nr 2 polegać będzie na budowie na działce gminnej kompleksu boisk sportowych – do piłki nożnej, koszykówki, siatkówki, ew. kortu tenisowego.

Celem zadania jest stworzenie warunków do rekreacji mieszkańcom wsi, umożliwienie aktywnego spędzania czasu dzieciom i młodzieży, jak również urozmaicenie pobytu przybywającym gościom.

Zadanie nr 3 polegać będzie na dobudowaniu brakujących chodników w miejscowości oraz remoncie chodników i dróg istniejących.

Celem zadania jest podniesienie poziomu bezpieczeństwa oraz podniesienie komfortu zamieszkania we wsi.

Zadanie nr 4 polegać będzie na budowie oświetlenia ulicznego na terenie wsi.

Celem zadania jest podniesienie poziomu bezpieczeństwa oraz komfortu zamieszkania.

Zadanie nr 5 polegać będzie na budowie oświetlenia drogi prowadzącej do drogi krajowej Nr 58. Droga gminna nie posiada chodników, w związku z czym istnieje poważne zagrożenie dla pieszych i rowerzystów poruszających się po poboczu i drodze, szczególnie w okresie jesienno-zimowym.

Celem zadania jest podniesienie poziomu bezpieczeństwa mieszkańców.

Zadanie nr 6 polegać ma na stworzeniu publicznego punktu dostępu do Internetu w świetlicy wiejskiej, wyposażonego przynajmniej w jeden zestaw komputerowy z drukarką.

Celem zadania jest eliminacja zjawiska wykluczenia cyfrowego na terenach wiejskich oraz popularyzacja nowoczesnych technologii wśród mieszkańców.

Zadanie nr 7 polegać ma na odświeżeniu istniejącej przestrzeni publicznej poprzez nowe nasadzenia drzew i krzewów ozdobnych. Zadanie realizowane będzie przez Gminę na działkach gminnych i w pasie drogowym oraz przez poszczególne wspólnoty mieszkaniowe.

Celem zadania jest podniesienie jakości przestrzeni publicznej i poprawa warunków do wypoczynku i rekreacji.

Zadanie nr 8 polegać ma na wytyczeniu tras turystycznych, ścieżek zdrowia, tras rowerowych na już istniejących ścieżkach spacerowych.

Celem zadania jest popularyzacja profilaktyki zdrowotnej i aktywnego spędzania czasu przez mieszkańców i turystów.

6. MISJA I CELE STRATEGICZNE

MISJA: Wieś dysponująca bezpieczną przestrzenią publiczną wysokiej jakości, dbająca o rozwój mieszkańców.

Realizacja określonej misji wymaga dokładnego sprecyzowania celów strategicznych, które są gwarancją realizacji zadań zmierzających do jej spełnienia.

Cel strategiczny nr 1: Poprawa komfortu i bezpieczeństwa zamieszkania poprzez zagospodarowanie przestrzeni publicznej.

Cel ma służyć zaspokojeniu potrzeb społecznych i rekreacyjnych mieszkańców wsi. Możliwe to będzie dzięki realizacji następujących zadań:

1. Remont budynku gminnego przeznaczonego na świetlicę wiejską wraz z budową infrastruktury towarzyszącej
2. Budowa kompleksu rekreacyjno-sportowego
3. Modernizacja i remont dróg i chodników

4. Poprawa oświetlenie ulicznego we wsi
5. Budowa oświetlenia drogi dojazdowej do DK 58

Cel strategiczny nr 2: Dbłość o wszechstronny rozwój mieszkańców miejscowości

Cel zostanie osiągnięty poprzez realizację zadań:

1. Remont budynku świetlicy wiejskiej wraz z infrastrukturą towarzyszącą przy istniejącym budynku świetlicy
2. Zapewnienie dostępu do Internetu w świetlicy wiejskiej
3. Poprawa klimatu i wizerunku miejscowości poprzez zagospodarowanie terenów zielonych
4. Uatrakcyjnienie najbliższej okolicy poprzez wytyczenie tras rekreacyjnych/turystycznych

Określone powyżej cele strategiczne wiążą się z realizacją zadań wspierających rozwój obszarów wiejskich, tworzeniem warunków do rozwoju ludności, wielokierunkowej działalności gospodarczej oraz alternatywnych źródeł utrzymania na wsi. Ponadto zapewniają stałą poprawę warunków życia, zamieszkania. Wpływają również na rozwój turystyki wiejskiej poprzez wykorzystanie potencjału turystycznego i przyrodniczego.

7. SYSTEM WDRAŻANIA I MONITORINGU

Plan Odnowy Miejscowości będzie podlegać stałemu monitorowaniu. Proces ten będzie miał na celu analizowanie stanu zaawansowania zaplanowanych działań oraz ich zgodności z postawionymi założeniami. Plan będzie modyfikowany poprzez korekty i uaktualnianie jego zapisów. Weryfikacja stanu realizacji zaplanowanych zadań będzie procesem ciągłym, trwającym od momentu rozpoczęcia planowania inwestycji, poprzez realizację, aż do jej zakończenia. Monitorowanie odbywać się będzie w formie bezpośredniej, polegającej na dokonywaniu wizji lokalnych i sprawdzaniu rzeczywistego stanu realizacji działań oraz pośredniej - sprawozdawczej, polegającej na analizowaniu materiałów, wskaźników, statystyk.

Przewodnicząca Rady

Lilla Bednarek

